

91

4441/2816

Az Iskolai Filmintézet diafilm sorozata

245 szám

M E X I K Ó

Földrajzi sorozat: 45

Készült: 1955 évben

A. Mexikó térképe. Mutassuk be Mexikónak az amerikai kontinensen elfoglalt helyzetét.

B. Mexikó tájai

1. Fernando Cortez /1485-1547/

Fernando Cortez hódította meg és csatolta az akkori spanyol világbirodalomhoz Mexikót. Magát a fővárost Mexikót hősies, de irtózatossá kegyetlenséggel lefolyt ostrom után, melynek során a város elpusztult, 1521-ben foglalta el. A hódítás folyamán nemcsak kirabolták az országot, hanem az ősi azték műveltséget is megsemmisítették. Cortez kegyvesztetten halt meg 1547-ben egy spanyolországi kis faluban.

2. Tehuantepec vidéke

Észak-Amerika szerkezeti határául veszik a Tehuantepeci földszorosot, melynek síksága a Mexikói öbölhöz húzódik. A területen gazdaságilag fontos vasútvonal épült.

3. Részlet a Nyugati Sierra Madre-ből

Mexikó nyugati részén húzódik végig az Észak-Amerikai Kordillerák folytatásaként a Nyugati Sierra Madre, tele erős vulkánossággal. A szelid formákkal emelkedő láncot a magasabb területeken fenyvesek borítják.

4. Részlet a Keleti Sierra Madre-ből

Az ország keleti részén fut végig a Keleti Sierra Madre. A hatalmas hegyvidéket erdő borítja. A völgyekben, főleg a vasútvonalak mentén, sűrű települések találhatók.

5. Popocatepetl

Ahol a két Sierra Madre találkozik, erős vulkánosság fejlődött ki. Nevezetes vulkánja az országnak az állandó hóhatár fölé emelkedő, s még napjainkban is működő vulkánóriás, a Popocatepetl /5452 m/. Kisebbitörései miatt "Füstölő hegy"-nek nevezték el. Földünk egyik leghatalmasabb vulkáni felhalmozódása. Működése végéhez közeledik, mint nagyobb időközökben tör ki s most kénes kigőzölgései vannak. Oldalán a lepusztulás mutatkozik.

6. Vulkanai kupok

Az ország déli részén volt a legerősebb a vulkanizmus. A nagy

ORSZÁGOS SZAKMÁNYI KÖNYVTÁR
Növekedéskapló
1958 év A. 12413 sz.

vulkáni hegyek mellett a kisebb vulkánok egész sora emelkedik a főváros környékén is. A kialudt kupok pusztuló formáin a növényzet kezd meghonosodni.

7. Részlet a Magasföld vidékéről

Az ország középső, a tengerektől hegyvonulatokkal elzárt magas területén, a kevés csapadék miatt, összefüggő erdőség nem alakulhatott ki, itt csak gyér szárazságot tűrő növényzet tud megélni. A fontosabb települések vízszükségletét régóta igyekeztek biztosítani a mélyebb területeket is áthidaló vízvezetéssel. A kép Querétaró városát mutatja régi vízvezetékkel.

8. Óserdő

A két Sierra Madre tengerfelőli lejtőin s a déli alacsony területek meleg, csapadékos vidékén fejlődik ki az értékes fákban gazdag óserdőség. Legjellemzőbb fái a dél-amerikai rokonságu pálmák. Az erdők kiirtásával itt létesítik a hatalmas ültetvényeket.

9. A középső terület növényzete

Mexikó keleti és nyugati hegyvidékének magasabb területein, bár hűvösebb az éghajlat, a csapadék nem elegendő. A pálmák el-
tűnnek ugyan, de más trópusi növényzet termelhető. Ez a terület, mely egészségesebb is, természetesen a földművelés legfontosabb helye s a mezőgazdaság az erdők visszaszorításával mind magasabbra hatol /szépen mutatható/. A település az erdő irtása nyomán a völgy felé húzódik.

10. Száraz vidék növényzete

A belső Magasföld hegyektől elzárt száraz éghajlatú területein a száraz éghajlatot jellemző bozót található, hatalmas kaktuszokkal /magasságát a mellette álló ember érzékelteti/. A kép az ország északnyugati részéből való, háttérben a Ny.S.Madre-val.

11. Fél-sivatagi növényzet

California félszigetén és a Magasföld sztyeppvidékének egyes részein, valamint az északibb tengerparti területeken, a csekély csapadék miatt, már csupán a fél-sivatagi növényvilága él. Az uralmat itt a kaktusz veszi át sokféle fajtájával.

12. Gabonatermelés

A búzát a magas fensíkokon /1500-3000 m közötti magasságú zónában/ termelnek, ahol a hőmérséklet mérsékeltebb és a csapadék rendszeresebb. A földművelés még jórészt a régi egyszerű módon folyik. A learatott búzát a jellegzetes mexikói kétkerekű ökrös szekéren hordják be.

13. Cukornád aratás

A forró övezet legfontosabb növényeinek egyike a cukornád.

Veracruz, Tehuantepec, Yucatan egy részén és a nyugati partok mentén a nedves szubtrópusi területen termelik. Mexikóban a spanyolok honosították meg és ma is az ország legfontosabb ipari növényeinek egyike. Kivitele jelentős.

14. Agave ültetvény

Az agave fontos növénye Mexikónak. Sokféle fajtája van. Felhasználása kettős. Mivel sok nedvességet raktároz el, leveleinek nedvéből - erjesztve - szeszes italt készítenek. Leveleiből ezenkívül még a kendernél is erősebb rostot nyernek. Termelése olcsó. 15-20 évig újraültetni sem kell és még a köves, száraz pusztákon is.

15. Pásztorokodás

A magas hegyek legelőin és a száraz területek gyéren füves részein egyaránt folyik az ország életében oly fontos állattenyésztés. A kép - a pásztor ruházatát nem tekintve - európai jellegű.

16. "Estancia"

Az ország életében - különösen a régebbi időben - egyeduralkodók voltak a nagybirtokok. Ezek alakultak ki a nagy tanyák, estanciák. Rajtuk összpontosult a nagybirtok gazdasági élete, s sok helyen ipartelep is kifejlődött.

17. Ezüstbánya

A Magasföld középső területein, a Ny. S. Madre hegyeiben és a fővárostól É-ra és K-re századok óta bányásszák az ezüstöt. Földünk leggazdagabb ezüstvidéke Mexikó, ahol elhagyott, régi és újonnan feltárt bányák váltják egymást. A kép Pachua gazdag ezüstbányáját mutatja.

18. Ipartelep

Mexikó bár már századok óta első az ezüsttermelésben, világvizonylatban jelentős még ólom, horgany és antimon bányászata is. Van vasérc is. Ezek birtokában - számítva még az importált rézmennyiséget - az ország nehézipara fejlődőben van. A kép Santa Eulalia bánya- és ipartelepét ábrázolja.

19. Olajkútak

Földünk egyik legtöbb olajjal rendelkező állama Mexikó. Az olajkútak - melyek külföldi /USA/ érdekeltségűek - a Mexikói öböl partvidékén húzódnak és innen szállítják ki az olajat külföldre.

20. Mexikói viselet

A jellegzetes, ezüsttel díszített nemzeti viseletet látjuk. A kaktuszok az utak kerítéséül szolgálnak.

21. Függhíd

A hegyvidékek gyér lakossága, szilárd hidak hiányában, függő-

hidakkal oldja meg a folyón való átkelés problémáját. A hidak az ottani növényzetből, liánokból készülnek.

22. Nappiramis

Az ősi népek: toltékek, aztékok, mayák magas műveltségét rengeteg maradvány tanúsítja. Ilyen híres emlék a Nappiramis. Alapterülete 40 800 m, magassága 38 m és öt nagy lépcsőzetből áll. A piramisok igazi hazája Amerika. Egyedül Mexikó területén több piramis van, mint egész Egyiptomban, s ha ezek méreteikben kisebbszerűek is, művészi kivitelben felülmulják azokat.

23. Mitlai romok

A régi maradványok központja Mitla. A gyönyörű város romjai között már kaktuszok nőnek és a hajdani szépséget már csak egy-egy oszlop, kődarab csodálatos kidolgozása sejteti.

24. Vera Cruz

Mexikó egyik legfontosabb kikötője Vera Cruz. Cortez is innen indult hódító utjára. Partvidéke homokos, korallzátonyos, de a kikötő mélyítésével és megfelelő berendezések építésével segítettek rajta s ma a város - különösen a vasút megépítésével - modern, nagy kikötővárosa az országnak.

25. Tampico

Homokos tengerparton - a Rio Panuco torkolatában - épült a világ egyik legnagyobb olajkikötője s Mexikó olajkivitelének főhelye, Tampico.

26. Mexikó

Központi helyen, hegyek övezte medencében emelkedik a Texcotó mellett az ország hasonló nevű fővárosa Mexikó. A régi azték romokon épülő város keleti felét ábrázolja a kép a katedrálissal. A házak lapostetejűek /meleg éghajlati öv építkezése/. A háttérben húzódó hegyek festői környezetet adnak a városnak.

FELSŐOKTATÁSI JEGYZETELLÁTÓ VÁLLALAT BUDAPEST

Felelős vezető: Heitter Imre

8-2319/245/PE